

Bryne Vel

Kontakt saksbehandler

Endre Grüner Ofstad, 51568896

Att. v/styreleder Olav Hetland

Svar på søknad om dispensasjon til frisbeegolf, Søndre Frøyland fuglefredningsområde

Bryne Vel får avslag på søknad om dispensasjon til etablering av frisbeegolfbane i Søndre Frøyland fuglefredningsområde. Tiltaket og tilknyttet aktivitet vil kunne ha negative konsekvenser i forhold til verneformålet om å ta vare på området som fuglebiotop, jf. naturmangfoldloven § 48 og verneforskriften pkt. III, og pkt. IV-1 og IV-2.

Klagerett

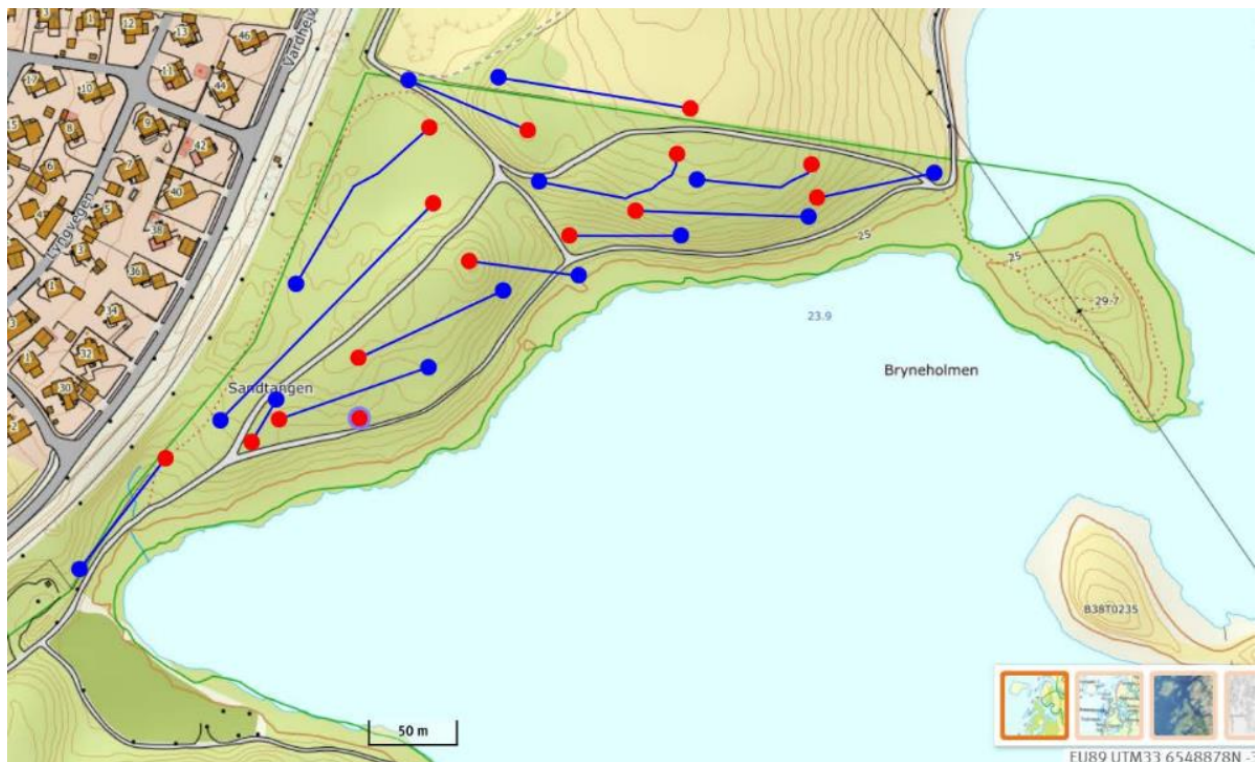
Dette vedtaket kan i samsvar med forvaltningsloven §§ 28 og 29 påklages av part eller annen med rettslig klageinteresse i saken. Fristen for å klage er tre uker fra mottak av dette brevet. En eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, (postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim), men sendes om Fylkesmannen i Rogaland, jf. forvaltningsloven § 32.

Bakgrunn for saken

Bryne Vel søker om dispensasjon fra verneforskriften i Søndre Frøyland dyrefredning for å sette opp en frisbeegolfbane. Bryne Vel er søker og tiltakshaver, mens Time kommune leverte selve søknaden og støtter prosjektet finansielt og administrativt. Planlagt bane har 14 hull og er lagt til området omtalt som Vårheiskogen i [Skjøtselsdel av forvaltningsplan for Søndre Frøylandsvatnet](#)¹ (Fig. 1).

Tiltaket krever ikke fjerning av trær, men vegetasjon i busksjiktet (primært gran) vil kunne bli fjernet. Videre krever ikke oppføring av banen maskineri, og skal settes opp av profesjonelle. Tiltaket er ventet å øke aktiviteten utenfor eksisterende stinett. Det er lagt utenfor stinettet bevisst for å unngå konflikt med andre brukere av området. Frisbeekastingen er primært tenkt vekk fra vannet, og derfor ha minimal påvirkning på fugler knyttet til vann og vannkant.

¹ <https://felles.naturbase.no/api/dokument/hent/40486.PDF>

Figur 1 – Planskisse for frisbeegolfbane vedlagt søknaden.

Hjemmel

Søndre Frøyland landskapsvern og fuglefredningsområde ble vernet etter naturvernloven ved kongelig resolusjon 24.08.1978.

Ifølge verneforskriften pkt. III er «*Formålet med vern av landskap, fugleliv og biotop er å bevare eit vakkert og eigenarta landskapsbilete med Tangen som eit dominerande og geologisk verdifullt element, og samstundes verne om forekomstane av trekkande, overvintrande og hekkande fugl i området.*»

I verneforskriften pkt. IV-1 heter det at «*Alle fugleartar, herunder fuglane sine reir, egg og ungar, er freda heile året mot jakt, fangst, skade og unødige uro.*» Det kommer også frem av pkt. IV-2 at «*Inngrep eller tiltak i siv-, mark- og trevegetasjon som i vesentleg grad kan skade eller ødeleggje livsvilkåra for fuglelivet og som ikkje følgjer av vanleg ferdsel eller skjer i medhald av pkt. IV, 3, pkt. V, 3 og pkt. VII, er ikkje tillate.*

I den grad tiltak for opparbeiding av område for friluftsliv i vesentleg grad kan påverka biotoptilhøva, skal planane godkjennast av forvaltningsstyresmakta.»

Tiltaket vil kreve dispensasjon fra verneforskriften for å kunne gjennomføres. Det er ingen spesifikk dispensasjonshjemmel for tiltaket i verneforskriften. Søknaden må derfor vurderes etter § 48 i naturmangfoldloven. Naturvernloven ble erstattet av naturmangfoldloven av 19.6.2009, hvor § 48 gjelder fremfor den generelle dispensasjonshjemmelen i verneforskriften kap. VI.

Dispensasjonshjemmel § 48 i naturmangfoldlova: «*Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det*

nødvendig». Begge vilkårene i § 48 første alternativ må være innfridd for å gi åpning for dispensasjon².

Rettsprinsippene i §§ 8-12 skal legges til grunn ved en konkret vurdering av konsekvensene av omsøkte tiltak. Fylkesmannen er satt til å forvalte verneområdet.

Statsforvalteren vurdering

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Innenfor selve tiltaksområdet er det ikke registrert noen rødlistede arter; jfr Temakart Rogaland. I verneområdet ellers, er det [observert 399 arter](#), som i større eller mindre grad også vil benytte seg av selve tiltaksområdet. Av disse er 17 nært truet arter (NT), 16 sårbare arter (VU), 5 truede arter (EN) og en kritisk truet art (CR). Noen av disse arter, gulspurv (*Emberiza citrinella*, NT) og sivspurv (*Emberiza schoeniclus*, NT) er buskspurver som er avhengige av vegetasjon i busksjikthøyden som er foreslått fjernet av tiltaket. Denne delen av tiltaket vil derfor stride imot verneforskriften pkt. IV-2. Naturtyper i området er plantet skog, og myr- og sumpskogsmark. Naturtypene vil trolig ikke bli nevneverdig påvirket av tiltaket.

Tiltaket er bevisst planlagt til utenfor eksisterende stinett, og antatt å ha liten effekt på våtmarksfugl. Dyrefredningsområdet er ikke begrenset til våtmarksfugl, men gjelder alle fuglearter. Ferdsel og andre aktiviteter har ofte en forstyrrende og negativ effekt på fugl; ikke minst i hekketiden og andre sårbare tider av året. Ferdsel langs etablerte stier/turveier har en forutsigbar karakter som fuglelivet til en viss grad venner seg til, mens mer uregulert ferdsel og aktivitet normalt har betydelig mer forstyrrende virkning, avhengig av fugleart, jf. kap. 3 i NINA Rapport 839³.

Det kommer også frem av Time kommune sin skjøtselplan for verneområdet at en må ha en bevisst besøksstrategi som kanaliserer ferdselen på land for å redusere de negative konsekvensene av ferdsel. Aktivitetsdata fra aktivitetstjenesten Strava viser at stinettverket i stor grad har en sterk kanaliserende effekt, figur 2 og 3, i dette området.

Planlagt utføring av tiltaket og aktiviteten frisbeegolf innebærer økt bruk av områder som i dag fremstår som «frilommer» for naturen og fuglelivet i del-området. Planlagt tiltak vil etter vårt syn kunne redusere naturverdiene i disse mer skjerma arealene.

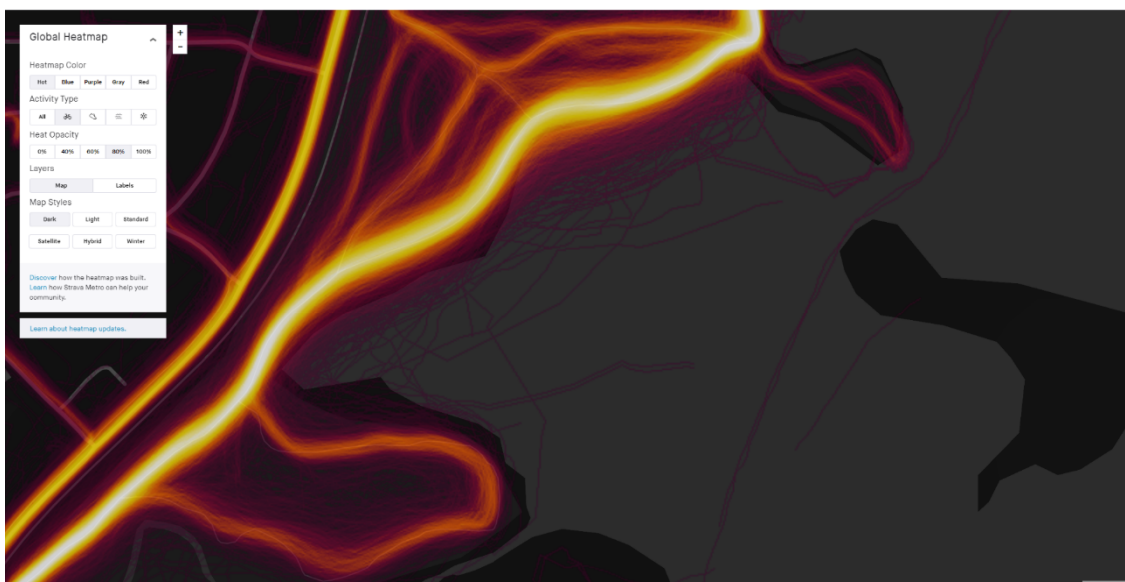
² <https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/m106/m106.pdf>

³

http://www.nasjonalparkstyre.no/Documents/Midtre_Nordland_dok/Sjunkhatten%20NP/Rapport%20Sjunkhatten.pdf?epslanguage=no

Figur 2 – Skjermdump som viser gang- og løpeaktivitet fra aktivitetstjenesten Strava i Søndre Frøyland dyrefredningsområde.

Figur 3 – Skjermdump som viser sykkelaktivitet fra aktivitetstjenesten Strava i Søndre Frøyland dyrefredningsområde.

§ 9 Føre-var-prinsippet

Aktiviteter har ofte noen utilsiktede konsekvenser. Dette være seg uhell hvor frisbee går i ikke-planlagte retninger, og kan havne ute i vassdraget. Det er heller ikke lagt til rette for hensyn i hekkeperioden. Videre er det også uvisst i hvor stor grad ferdsel ellers i stinettverket vil fungere som barriere og derfor forhindre flukt for dyreliv som blir forstyrret av frisbeegolf.

§ 10 Økosystem tilnærming

Fuglefredningsområdet er regulert til friluftsliv og verneforskriften legger i stor grad til rette for friluftsliv. Delområdet Sandtangen, jf. skjøtelsplanen, er i stor grad tilrettelagt for friluftsliv. Her er det lagt til rette gjennom opplyst turveg, trimpark og balanseløype. Dette delområdet, under ett, har derfor færre frilommer for naturen, se figur 1, enn Vårheiskogen. Sandtangen har årlig mer enn

100 000 besøkende. I tråd med prinsippet om differensiert forvaltning er det derfor lite tilrådelig at en skal åpne et nytt området for økt friluftsliv av denne karakter. Den samla belastningen på økosystemets fugleverdier, jamfør dagens omfattende bruk, er etter vårt syn allerede ved kritisk tålegrense.

§ 11 Kostnadene ved forringing av miljø skal bæres av tiltakshaver

Gitt de omsøkte tiltakene og konsekvensvurderinger i §§ 8-10 kommer ikke § 11 til nytte.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker eller driftsmetoder

Gitt de omsøkte tiltakene og konsekvensvurderinger i §§ 8-10 kommer ikke § 12 til nytte.

Konklusjon

Statsforvalteren vurdere det dithen at tiltaket vil være i strid med verneformålet, og vil kunne ha nevneverdig effekt på verneverdiene. Vilåårene for å kunne gi dispensasjon etter § 48 i naturmangfoldloven er derfor ikke oppfylt.

Med hilsen

Per Kristian Austbø
Ass. miljøvernshjef

Endre Grüner Ofstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Time kommune Postboks 38 4349 Bryne